Aan de leden

Datum
26 oktober 2021
Kenmerk
TISB/U202100818
Lbr. 21/070
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Verlenging overgangsafspraken van Wmo naar Wlz

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Samenvatting
Via deze ledenbrief informeren we u over de stand van zaken en acties die van uw gemeente (centrumgemeenten én regiogemeenten) nodig zijn betreffende het ambtshalve verlengen van beschermd wonen of extramurale Wmo-ondersteuning.

In navolging op eerdere werkafspraken is op 27 september een nieuwe overgangsregeling afgesproken voor cliënten met beschermd wonen of extramurale Wmo-ondersteuning, in de lijn van eerder gemaakte afspraken.

De actie die nu van gemeenten (centrumgemeenten én regiogemeenten) wordt gevraagd is:

- het ambtshalve verlengen van beschermd wonen en de extramurale Wmo ondersteuning tot 1-7-2022 voor individuele inwoners
- daarop aansluitend de contractafspraken met de aanbieders aanpassen

Het doel hiervan is de Wmo-cliënten die in 2021 een Wlz GGZ-indicatie hebben aangevraagd of ontvangen tijdens de overgangsperiode van Wmo naar Wlz continuïteit van zorg te bieden.

Tot slot bevat deze ledenbrief een oproep aan gemeenten om zorgvuldig om te gaan met het doorverwijzen van inwoners die bij de gemeente aankloppen voor ondersteuning naar de Wlz GGZ. Dit gezien het grote percentage afwijzingen dat momenteel zichtbaar is bij het CIZ.

Deze informatie is van belang voor de gemeentelijke medewerkers in de toegang en medewerkers die zich bezig houden met inkoop en contracten beschermd wonen en extramurale Wmo-ondersteuning.

Aanleiding
De aanleiding voor deze ledenbrief is een nieuwe verlenging van de overgangsregelingen die zijn afgesproken voor cliënten met Wmo-ondersteuning die een Wlz GGZ-indicatie hebben aangevraagd. In deze nieuwsbrief treft u de uitwerking van de nieuwe regelingen en bijbehorende afspraken aan.

We merken dat eerdere afspraken niet bij alle gemeenten (centrumgemeenten én regiogemeenten) bekend zijn en worden uitgevoerd. Daardoor is de continuïteit van zorg niet geborgd voor cliënten die wachten op de behandeling van een Wlz GGZ-aanvraag. We verzoeken u dan ook vriendelijk om na te gaan of dit ook in uw gemeente het geval is en zo nodig actie te ondernemen.

Achtergrond
Per 1 januari 2021 is de Wet langdurige zorg (hierna: Wlz) opengesteld voor mensen met psychische stoornissen. In 2020 konden zij hier al een aanvraag voor indienen. Het CIZ heeft in 2020 én in 2021 meer aanvragen voor een Wlz-indicatie ontvangen dan verwacht. Hierdoor is er een forse achterstand ontstaan in het verwerken van deze aanvragen. Dit betekent dat het langer dan 6 weken duurt voordat cliënten een besluit ontvangen van het CIZ. Voor cliënten die Wmo-ondersteuning ontvangen, zoals beschermd wonen of ambulante begeleiding, betekent dit dat zij langer een beroep moeten doen op deze ondersteuning. De overgangsregelingen borgen een goede overgang van deze Wmo-ondersteuning naar de Wlz.

Stand van zaken
Het CIZ heeft inmiddels alle Wlz GGZ-aanvragen die in 2020 werden ingediend afgehandeld. De werkvoorraad van het CIZ wordt sinds een paar maanden kleiner, maar is nog te groot om over te gaan tot de normale werkafspraken. Het CIZ voorziet nu dat de beoordeling van de aanvragen 2021 nog doorloopt tot in het eerste kwartaal van 2022.
Het beeld van de aanvragen die in 2021 werden ingediend, verschilt van de aanvragen uit 2020. Een groter deel van de aanvragen is afkomstig van inwoners die zichzelf aanmelden en op dat moment ambulante Wmo-ondersteuning ontvangen én een groter deel van de aanvragen wordt afgewezen. Het beeld is ook dat steeds vaker regiogemeenten betrokken zijn waar dat voorheen vooral centrumgemeenten waren.

Eerdere overgangsregeling: ambtshalve verlenging Wmo beschikking
In een eerdere ledenbrief (Lbr. 20/090, 16 december 2020) informeerden wij u over het doel en de werking van de overgangsregeling. De regeling werd in maart 2021 aangepast en verlengd, wegens voortdurende vertraging in het wegwerken van de achterstanden bij het CIZ. Communicatie hierover verliep via een nieuwsbericht op de website van de VNG en via mailingen naar de contactpersonen bij regiogemeenten.

Recente overgangsregeling
De meeste recente overgangsregeling is gebaseerd op de oorspronkelijke regeling en werd vastgesteld in het directeurenoverleg op 27 september met een vertegenwoordiging vanuit CIZ, SVB, VWS, ZN, NZA en VNG.
In de nieuwe overgangsregeling staat het advies aan gemeenten om beschikkingen tot 1 juli 2022 te verlengen. Voor gemeenten die nog niet maandelijks de WLZ-aanvragen ophalen via het Inlichtingenbureau, wordt een eenmalige volledige gegevenslevering aangeboden. Ook wordt vanaf 1 oktober 2021 de reguliere werkwijze hervat, waarbij 5 dagen nadat de Wlz-indicatie is afgegeven de zorgkosten voor rekening van de Wlz komen. Het vastgestelde memo met alle gemaakte afspraken vindt u via deze link: https://vng.nl/nieuws/nieuwe-werkwijzen-voor-wmo-clienten-overgang-wlz-ggz-0

Compensatie kosten
Een compensatie voor de extra kosten die gemeenten tot 1 juli 2022 maken als gevolg van deze verlengingen zijn vooralsnog meegenomen in de marges op de macro nacalculatie van de Wlz-uitname. Dit betreft zowel uitvoeringskosten (€ 10 miljoen) als de zorgkosten (€ 44 miljoen). In de beschikbare rekentool is zichtbaar hoe dit is verdeeld over de centrumgemeenten. In bijbehorende memo wordt dit nader toegelicht. Een link naar beide vindt u in het nieuwsbericht Nacalculatie financiële effecten openstelling Wlz toegelicht. De VNG zal eind dit jaar bezien of er aanleiding is verdere compensatie in een bestuurlijk overleg aan de orde te stellen. Dit is afhankelijk van de aantallen die dan nog wachten op behandeling door het CIZ.

Voor regiogemeenten geldt momenteel een structureel voordeel doordat er geen uitname plaatsvindt, terwijl de betreffende cliënten wel zijn overgegaan naar de Wlz. Vooralsnog is er daarom voor regiogemeenten ook geen verrekening van meerkosten afgesproken.

Beperken van onterechte Wlz aanvragen
Het CIZ signaleert momenteel dat ruim een kwart van de Wlz GGZ-aanvragen wordt afgewezen. Dit is een stijging van 10% ten opzichte van 2020. Dit heeft verschillende oorzaken. Een daarvan is dat sommige gemeenten actief doorverwijzen naar de Wlz als een inwoner aanklopt voor Wmo-ondersteuning. Soms wordt een Wlz-afwijzing voorwaardelijk gesteld om een Wmo-aanvraag te kunnen doen voor beschermd wonen. Dit verhoogt de werkvoorraad van het CIZ onnodig. We willen deze gemeenten erop wijzen dat het een taak is van gemeenten om een zorgaanvraag eerst zelf te beoordelen door middel van een onderzoek alvorens de inwoner door te sturen naar een ander loket.

Tot slot
De VNG vindt het bezwaarlijk dat het de gemeenten zijn die de problemen moeten oplossen bij een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van VWS, namelijk het CIZ. Dit probleem duurt nu al ruim een jaar voort en ondanks eerdere toezeggingen is het stuwmeer aan aanvragen nog niet opgelost. De werkvoorraad van het CIZ loopt sinds juni wel terug.

Met het oog op de continuïteit van de ondersteuning voor de kwetsbare doelgroep die dit betreft, roepen alle betrokken partijen u echter nogmaals op om coöperatief te zijn. We vertrouwen erop dat we spoedig de reguliere processen en afspraken weer kunnen hervatten.

Vragen
Heeft u vragen over de implementatie van deze regeling? Dan kunt u terecht bij PraktijkteamLangdurigeZorg@minvws.nl. Voor vragen aan het CIZ kunt u contact opnemen via tel. 088 - 789 1000 of info@ciz.nl.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur